

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Pamattiesības](#) > Estonia

Saturu nodrošina

Igaunija

Dalībvalstu tiesas un citas iestādes

Igaunija

Valsts tiesas

Apgabaltiesas, administratīvās tiesas, iecirkņa tiesas un Augstākā tiesa

Tiesu kontaktinformācija un papildu informācija atrodama tiesu [tīmekļa vietnē](#).

Apgabaltiesas kā pirmās instances tiesas izskata visas lietas saistībā ar civiltiesībām, krimināltiesībām un pārkāpumu lietas. Apgabaltiesas nolēmumu var pārsūdzēt rajona tiesā. Igaunijā ir četras apgabaltiesas (*maakohus*): Harju apgabaltiesa, Viru apgabaltiesa, Tartu apgabaltiesa un Pērnavas apgabaltiesa.

Administratīvās tiesas kā pirmās instances tiesas izskata administratīvas lietas. Administratīvo tiesu jurisdikcija, procedūra prasības celšanai administratīvajā tiesā un administratīvā procesa noteikumi ir noteikti [Administratīvā procesa kodeksā](#). Igaunijā ir divas iecirkņa tiesas (*ringkonnakohus*): Tallinas Administratīvā tiesa un Tartu Administratīvā tiesa.

Iecirkņa tiesas kā otrās instances tiesas izskata apgabaltiesu un iecirkņa tiesu nolēmumus, pamatojoties uz to pārsūdzību. Iecirkņa tiesās lietas pārskata koleģiāli, t.i., pārsūdzības izskata tiesa trīs tiesnešu sastāvā. Igaunijā ir divas iecirkņa tiesas (*ringkonnakohus*): Tallinas Iecirkņa tiesa un Tartu Iecirkņa tiesa.

Igaunijas augstākās instances tiesa ir Augstākā tiesa. Atbilstīgi Igaunijas Konstitūcijai Augstākā tiesa ir kasācijas un konstitucionālā tiesa. Augstākās tiesas jurisdikcija ir noteikta [Tiesu likumā](#). Augstākā tiesa ir atbildīga par:

- konstitucionālo pārskatīšanu,
- tiesu nolēmumu pārskatīšanu kasācijas kārtībā,
- pieteikumu lietas pārskatīšanai pārbaudi,
- citu, no tiesību aktiem izrietošu, funkciju pildīšanu.

Prasību pārskatīt lietu kasācijas kārtībā var celt Augstākajā tiesā ikviena puse, kura nav apmierināta ar zemākās instances tiesas nolēmumu. Augstākā tiesa pieņem pārsūdzības kasācijas kārtībā gadījumos, kad pārsūdzībā izklāstītais pamatojums norada uz to, ka zemākas instances tiesa ir nepareizi piemērojusi kādu materiālo tiesību normu vai būtiski pārkāpusi kādu procesuālo tiesību normu, kā rezultātā, iespējams, pieņemts nepareizs nolēmums.

Ja persona uzskata, ka publisko tiesību juridiskā persona (piemēram, valsts vai pašvaldība) ir aizskārusi viņas tiesības vai ierobežojusi viņas brīvības ar administratīvo aktu vai faktisko rīcību, tā var vērsties administratīvajā tiesā. Strīdus, kas attiecas uz īpašumtiesību reformu vai zemes reformām, publiskiem pakalpojumiem, nodokļu administrāciju, pilsonības un imigrācijas jautājumiem, publisko iepirkumu, valsts īpašumu, būvniecību un plānošanu, kā arī valsts atbildību, izskata iecirkņa tiesās.

Apgabaltiesās izskata lietas, kas saistītas ar civiltiesību aizskārumiem, piemēram, līgumtiesiskus strīdus, ģimenes tiesību lietas, strīdus par mantojuma tiesībām un īpašuma tiesībām, jautājumus, kuri attiecas uz uzņēmumu un bezpeļņas organizāciju darbību un vadību, kā arī strīdus intelektuālā īpašuma jomā un bankrota lietās un jautājumus, kas attiecas uz darba tiesībām.

Valsts cilvēktiesību institūcijas

Kopš 2019. gada 1. janvāra Tieslietu kancleram ir uzdots uzdevums aizsargāt un veicināt cilvēktiesības saskaņā ar ANO Ģenerālās asamblejas 1993. gada 20. decembra rezolūciju 48/134 "Valsts iestādes cilvēktiesību veicināšanai un aizsardzībai". Valsts cilvēktiesību struktūras var pieteikties oficiālai starptautiskai akreditācijai. Tieslietu kanclers ir oficiāli lūdzis uzsākt akreditācijas procesu, taču vēl 2020. gada 30. septembrī process vēl nebija pabeigts.

Ombuds

Ombuda uzdevumus pilda Tieslietu kanclers.

[Tieslietu kanclera birojs](#): Kohtu 8, 15193 Tallina, Igaunija

Tieslietu kanclers pilda ombuda pienākumus, pārbauda tiesību aktu atbilstību konstitūcijai un likumīgo pamatu, kā arī pilda bērnu ombuda funkcijas.

Īstenojot savas ombuda pilnvaras, Tieslietu kanclers uzrauga to iestāžu darbību, kuras pilda publiskus pienākumus, un uzrauga, vai valsts iestādes ievēro personu pamattiesības un pamatbrīvības un īsteno labu administratīvo praksi. Tieslietu kanclers uzrauga:

- valsts struktūru un iestāžu darbību;
- pašvaldību struktūru un iestāžu darbību;
- publisko tiesību juridisko personu struktūru un iestāžu darbību, kā arī privātas personas, kas pilda publiskus uzdevumus.

Ikvienai personai ir tiesības iesniegt pieteikumu Tieslietu kancleram, lai pārbaudītu to iestāžu darbu, kuras veic publiskus pienākumus.

Ja Tieslietu kanclers uzskata, ka tādas iestādes darbības, kura veic publiskas funkcijas, ir pretprettiesiskas, tas iestādei nosūta atzinumu, norādot, kādā veidā ir pārkāpti tiesību akti, un, ja nepieciešams, iesaka, kāda būtu tiesiska un laba administratīvā prakse, vai izsaka priekšlikumus, kā atlīdzināt aizskārumu. Abos gadījumos pirms atzinumu izsniegšanas viņš izvērtē, vai iestāde ir ievērojusi tiesību aktus un vai saziņa ar personu atbilst labai administratīvai praksei. Savā atzinumā Tieslietu kanclers var kritizēt, paust viedokli vai sniegt konkrētus ieteikumus aizskāruma atlīdzināšanai.

Tieslietu kanclers

[Tieslietu kanclera birojs](#): Kohtu 8, 15193 Tallina, Igaunija

Ikvienam ir tiesības iesniegt pieteikumu Tieslietu kancleram, lai pārbaudītu, vai likums vai cits normatīvs akts atbilst konstitūcijai vai citiem likumiem. Tieslietu kanclers uzrauga, vai tiesību akti, kurus izdevusi likumdevējvara, izpildvara un pašvaldības, atbilst konstitūcijai un citiem tiesību aktiem.

Tieslietu kanclers uzrauga:

- likumu atbilstību konstitūcijai;
- Igaunijas Republikas valdības noteikumu atbilstību konstitūcijai un citiem tiesību aktiem;
- ministru noteikumu atbilstību konstitūcijai un citiem tiesību aktiem;
- pašvaldību padomju un pašvaldību un pilsētu domju noteikumu atbilstību konstitūcijai un citiem tiesību aktiem;
- publisko tiesību juridisko personu pieņemto tiesību aktu likumīgumu.

Ja Tieslietu kanclers secina, ka tiesību akts ir antikonstitucionāls vai neatbilst citiem likumiem:

- viņš var izteikt priekšlikumu tiesību akta izdevējam 20 dienu laikā saskaņot to ar konstitūciju un citiem likumiem.
Ja priekšlikums tiek ignorēts, Tieslietu kanclers iesniedz pieprasījumu Augstākajai tiesai pasludināt tiesību

aktu par nekonstitucionālu vai spēkā neesošu.

- viņš var iesniegt ziņojumu Augstākajai tiesai, vērsot tās uzmanību uz problēmām tiesību aktos.

Specializētas cilvēktiesību struktūras

Bērnu ombuds (kura funkcijas pilda Tieslietu kanclers)

Tieslietu kanclers pilda pienākumus, kas saistīti ar bērnu tiesību aizsardzību un veicināšanu saskaņā ar Konvencijas par bērna tiesībām 4. pantu.

Tieslietu kanclera birojs: Kohtu 8, 15193 Tallina, Igaunija

Bērnu un jauniešu tiesību departamenta konsultantu galvenie pienākumi ir šādi:

- izskatīt pieteikumus, kas attiecas uz bērna tiesībām lietās, kuras saistītas ar konstitucionālo pārskatīšanu un ombudu;
- sagatavot un veikt pārbaudes uz vietas bērnu aprūpes iestādēs;
- sagatavot pieteikumus un atzinumus lietās, kas saistītas ar konstitucionālo pārskatīšanu;
- veikt apmācību par bērnu cilvēktiesībām un uzlabot informētību par ANO Konvenciju par bērna tiesībām, kā arī veikt informēšanu un izglītošanu bērna tiesību jautājumos;
- veikt aptaujas un pētījumus par jautājumiem, kas saistīti ar bērna tiesību aizsardzību un veicināšanu;
- rīkot sadarbību starp bērnu un jauniešu organizācijām, pilsoņu apvienībām, NVO, profesionālām organizācijām un zinātniskām un valsts iestādēm.

Papildus iepriekš minētajam Tieslietu kanclers:

- pamatojoties uz konstitūciju un citiem tiesību aktiem, risina strīdus par diskrimināciju starp privātpersonām;
- darbojas kā valsts preventīva struktūra, kā noteikts Konvencijas pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu fakultatīvā protokola 3. pantā;
- neuzkrītoši pārbauda to, kā izpildes valsts iestādes ievēro pamattiesības un pamatbrīvības, organizējot personas datu un saistītas informācijas vākšanu, apstrādi, izmantošanu un pārraudzību;
- pilda uzdevumus, kas saistīti ar Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām veicināšanu un pārraudzību saskaņā ar konvencijas 33. panta 2. punktu.

Līdztiesības struktūra

Dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgas attieksmes komisārs, Roosikrantsi 8b, 10119 Tallina, Igaunija

Dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgas attieksmes komisārs ir neatkarīga amatpersona, kas darbojas, pamatojoties uz Dzimumu līdztiesības likumu un Vienlīdzīgas attieksmes likumu. Komisāra uzdevums ir uzraudzīt, kā tiek ievēroti abu šo aktu noteikumi. Komisārs sniedz konsultācijas un palīdz personām, kuras iesaistītas ar diskrimināciju saistītos strīdos, un sniedz ekspertu atzinumus par diskriminācijas gadījumiem.

Dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgas attieksmes komisārs:

- saņem pieteikumus no personām un sniedz atzinumus par diskriminācijas gadījumiem;
- izvērtē tiesību aktu ietekmi uz sievietēm un vīriešiem, kā arī minoritāšu grupu pārstāvju stāvokli sabiedrībā;
- sniedz ieteikumus republikas valdībai un valsts iestādēm, kā arī pašvaldībām un pašvaldību iestādēm par tiesību aktiem, kuri būtu jāgroza;
- sniedz padomus un informāciju republikas valdībai, valsts iestādēm un pašvaldību iestādēm par jautājumiem, kas attiecas uz Dzimumu līdztiesības likuma un Vienlīdzīgas attieksmes likuma īstenošanu;
- īsteno pasākumus, lai veicinātu dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm.

Komisārs sniedz atzinumus personām, kas cietušas no diskriminācijas, un personām, kurām ir leģitīmas intereses uzraudzīt noteikumus, kas attiecas uz vienlīdzīgu attieksmi. Šo atzinumu mērķis ir sniegt novērtējumu, kas kopā ar Dzimumu līdztiesības likumu, Vienlīdzīgas attieksmes likumu, Igaunijas Republikai saistošiem starptautiskiem līgumiem un citiem tiesību aktiem ļauj izvērtēt, vai attiecīgajās tiesiskajās attiecībās ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips.

Lai saņemtu atzinumu, ir jāiesniedz pieteikums komisāram, kurā apraksta faktus, kas norāda uz notikušu diskrimināciju. Lai varētu sagatavot atzinumu, komisāram ir tiesības iegūt informāciju no visām personām, kuru rīcībā varētu būt nepieciešamā informācija, kas ļautu pārbaudīt ar diskriminācijas gadījumu saistītos faktus un pieprasīt rakstveida paskaidrojumus par faktiem, kas saistīti ar iespējamo diskrimināciju, un dokumentu vai to kopiju iesniegšanu komisāra noteiktajā termiņā.

Datu aizsardzības struktūra

[Datu aizsardzības inspekcija](#), *Tatari 39, 10134 Tallina, Igaunija*

Datu aizsardzības inspekcija aizsargā šādas konstitucionālās tiesības:

- tiesības iegūt informāciju par publisko iestāžu darbu;
- tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kad tiek izmantoti jūsu personas dati;
- personu tiesības piekļūt saviem datiem.

Ja personas tiesības ir aizskartas, apstrādājot personas datus vai piešķirot piekļuvi publiskai informācijai, viņa var vērsties Datu aizsardzības inspekcijā.

Datu aizsardzības inspekcija ir jāinformē gadījumā, ja personas datu apstrādes laikā uzņēmumā vai struktūrā ir izdarīts pārkāpums. Tomēr tas nav nepieciešams, ja pārkāpums visdrīzāk neradīs draudus fizisko personu tiesībām un brīvībām. Datu aizsardzības inspekcijai ir jāpaziņo attiecīgā uzņēmuma vai struktūras datu aizsardzības speciālista kontaktinformācija.

Vienkāršākais veids, kā sazināties ar Datu aizsardzības inspekciju, ir tā tīmekļa vietnē <https://www.aki.ee/en/contacts>.

Citas specializētas institūcijas.

Nav citu specializētu institūciju.

Citas

Igaunijas Advokātu kolēģija

[Igaunijas Advokātu kolēģija](#), *Rävala pst 3, 10143 Tallina, Igaunija*

Igaunijas Advokātu kolēģija ir Igaunijas advokātu apvienība, kuras galvenais uzdevums ir sniegt juridiskos pakalpojumus pilsoņiem. Igaunijas Advokātu kolēģija ir profesionāla advokātu apvienība, kas dibināta 1919. gada 14. jūnijā; tā darbojas saskaņā ar pašpārvaldes principiem un organizē juridisko pakalpojumu sniegšanu privātajās un publiskajās interesēs. Igaunijas Advokātu kolēģijas uzdevumos ir arī advokātu tālākapmācības organizēšana, attiecības ar juristiem, valsts iestādēm, kā arī virkni vietējo un starptautisko organizāciju, un aktīva dalība normatīvo aktu izstrādē. Kolēģija īsteno arī publisko-privāto tiesību funkciju – nodrošina aizstāvību un pārstāvību civillietās un administratīvās lietās, atlīdzību saņemot no valsts.

Parasti, lai saņemtu valsts garantēto juridisko palīdzību, ir jāiesniedz [pieteikums](#). Pieteikumus valsts garantētās juridiskās palīdzības saņemšanai parasti iesniedz tiesā. Pieteikumu valsts garantētās juridiskās palīdzības saņemšanai pārsūta izmeklēšanas iestādei vai prokuratūrai, ja persona ir aizdomās turētais kriminālprocesā, kurā aizstāvja piedalīšanās nav obligāta.

Pieteikumu valsts garantētās juridiskās palīdzības saņemšanai iesniedz igauņu valodā. Pieteikumu var iesniegt arī angļu valodā, ja pieteikuma iesniedzējs ir fiziska persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī, viņš ir citas ES dalībvalsts pilsonis vai ir juridiska persona, kuras mītnesvieta ir citā ES dalībvalstī.

Pēc izmeklējošās iestādes, prokuratūras vai tiesas pieprasījuma Igaunijas advokātu kolēģija ieceļ advokātu valsts garantētās juridiskās palīdzības sniegšanai. Parasti personai nav tiesību izvēlēties advokātu, kas sniegs valsts garantēto juridisko palīdzību. Tomēr personai ir tiesības pieprasīt, lai valsts garantēto juridisko palīdzību sniedz konkrēts advokāts, ja attiecīgais advokāts ir piekritis sniegt valsts garantēto juridisko palīdzību. Šajā gadījumā

pieteikumā valsts garantētās juridiskās palīdzības saņemšanai ir uzreiz jānorāda tā advokāta vārds, kurš sniedzis savu piekrišanu.

Procesā, kurā saskaņā ar tiesību aktiem aizstāvja piedalīšanās ir obligāta, personai, lai saņemtu juridisko palīdzību, nav jāveic nekādas darbības, (izņemot, ja persona pati ir nolīgusi advokātu) – procesa virzītājam ir pienākums norīkot advokātu personai un personai nav jāiesniedz pieteikums.

■ Lapa atjaunināta: 22/12/2021

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.